

VYKONAVATEL EXEKUTORA NENÍ ÚŘEDNÍ OSOBA !!!

Ano, [Nejvyšší soud \(NS\) ČR](#) rozhodl, že **vykonavatel soudního exekutora není úřední osoba** ve smyslu § 127 odst. 1 trestního zákoníku, což znamená, že se na něj nevztahuje trestní ochrana proti útoku na úřední osobu, ačkoli soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti úřední osobou je. Toto klíčové rozhodnutí bylo učiněno ve věci, kde muž napadl vykonavatele a byl podmíněně odsouzen, ale Nejvyšší soud následně korigoval právní názor nižších instancí, čímž se potvrdilo, že ačkoliv se jedná o osobu v úřední činnosti, není sama o sobě „úřední osobou“.

Klíčové body z rozhodnutí:

- **Rozlišování pojmů:** Rozsudek rozlišuje mezi soudním exekutorem (který je úřední osobou) a jeho vykonavatelem (který jím není).
- **Důsledek:** Protože vykonavatel není úřední osoba, útok na něj není trestný jako útok na úřední osobu, což je důležité pro právní kvalifikaci trestného činu.
- **Právní základ:** Stanovisko vychází z § 127 odst. 1 trestního zákoníku.
- **Datum:** Rozhodnutí padlo v roce 2014, což potvrdilo přetrvávající právní názor Nejvyššího soudu.

Shrnutí: Nejvyšší soud potvrdil, že zatímco **soudní exekutor** je úřední osoba, **vykonavatel soudního exekutora** (i při výkonu jeho pravomocí) úřední osobou není, a tedy se na něj nevztahuje zvýšená trestněprávní ochrana.

Přístup zvolený v tomto stanovisku je v souladu s uvedenou evropskou judikaturou, přičemž zcela zjevně nejde o svévolnou změnu judikatury, neboť zaujetí stanoviska jednoznačně směřuje ke sjednocení dosud odlišné rozhodovací praxe soudů v dané otázce. O tom svědčí skutečnost, že z rozhodnutí soudů, jež si v průběhu zpracování stanoviska Nejvyšší soud rovněž opatřil, vyplývá, že právní názor obsažený v usnesení Nejvyššího

soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. [5 Tdo 478/2004](#), (shodně i v rozsudku téhož soudu ze dne 29. 3. 2006, sp. zn. [4 Tz 32/2006](#)) či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2014, sp. zn. [6 Tdo 1396/2013](#) (v podstatě shodně i v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2014, sp. zn. [7 Tz 65/2013](#)), který v jistém směru skutečně ovlivnil část praxe soudů (viz např. již dříve uváděný rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 4 To 69/2013, či usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 17. 12. 2013, sp. zn. 13 To 559/2013), nebyl většinově přijat nejen trestním kolegiem Nejvyššího soudu, ale ani všemi soudy (viz např. pravomocné rozsudky Okresního soudu v Děčíně ze dne 2. 9. 2014, sp. zn. 24 T 249/2011, nebo Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 8. 4. 2014, sp. zn. 6 T 38/2014). Trestní kolegium Nejvyššího soudu proto zcela důvodně v zájmu jednotného rozhodování soudů zaujalo toto stanovisko k otázce, zda lze vykonavatele soudního exekutora pokládat za úřední osobu ve smyslu § 127 odst. 1 tr. zákoníku.

Pro úplnost trestní kolegium Nejvyššího soudu dodává, že za této situace není třeba zabývat se v podrobnostech důvody, pro které není akceptovatelná alternativa, podle níž by vykonavatele soudního exekutora bylo možné pokládat za úřední osobu ve smyslu § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku. Lze toliko poznamenat, že zásadním argumentem pro tento závěr je samotné znění ustanovení § 127 odst. 1 tr. zákoníku, které stanoví základní znaky, jež musí úřední osoba kumulativně splňovat, přičemž jedním z nich je, že musí jít o některou z osob taxativně vyjmenovaných v § 127 odst. 1 písm. a) až i) tr. zákoníku. Vykonavatel soudního exekutora není v tomto výčtu uveden. Jeho součástí je pouze soudní exekutor, který navíc požívá status úřední osoby jen při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce. Taxativnost výčtu a také značně konkrétní vymezení jednotlivých osob neposkytuje prostor pro extenzivní výklad ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku a nedovoluje touto cestou rozšířit dopad i na další, výslovně tam neuvedené osoby, aniž by byla zpochybněna zásada „*nullum crimen sine lege certa et stricta*“.

Exekutorský vykonavatel není podle Nejvyššího soudu úřední osobou. Tento verdikt padl po prozkoumání dovolání muže, který vykonavatele napadl slovně i fyzicky a nižším soudem byl potrestán podmíněným trestem za násilí proti úřední osobě. Nejvyšší soud kauzu vrátil obvodnímu soudu k novému projednání.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nejvyssi-soud-rozhodl-ze-exekutorsky-vykonavatel-neni-uredni-osoba.A140422_105542_domaci_jpl

Při hodnocení statutu exekutorských vykonavatelů dosud existovaly dva výklady. Nejvyšší státní zastupitelství v dovolání trvalo na tom, že vykonavatelům náleží ochrana spjatá s postavením úřední osoby, stejně jako například exekutorům, soudcům, žalobcům, policistům, poslancům nebo třeba lesní a rybářské strážci.

Podle Nejvyššího soudu (NS) je však nutné vycházet z doslovného znění trestního zákoníku, který přiznává status úřední osoby jen soudnímu exekutorovi, nikoli jeho zaměstnanci. Exekutorská komora názor soudu respektuje, obává se však možných negativních dopadů tohoto rozhodnutí.

Exekutorský vykonavatel

Vykonavatelé jsou zaměstnanci soudních exekutorů, jejichž jménem provádějí například soupis majetku dlužníků, označují a zajišťují sepsané věci a prodávají je v dražbě.

Vykonavatelé musejí splňovat několik zákonných podmínek, jako je bezúhonnost a středoškolské vzdělání. Skládají i kvalifikační zkoušku. Za škodu způsobenou vykonavatelem zodpovídá soudní exekutor.

NS dospěl k tomuto závěru při projednávání případu muže, který v dubnu 2011 napadl vykonavatele. Nejprve slovně a poté i fyzicky. Muž mu nejprve bránil svým tělem ve vstupu do místnosti bytu a následně ho udeřil pěstí do obličeje a snažil se ho

z bytu vytlačit a rovněž jej několikrát udeřil do zad a zátylku. Způsobil mu poranění v ústní dutině a pouřazovou blokádu krční páteře.

Napadený byl pověřen jako exekutorský vykonavatel k provedení soupisu movitých věcí a ke všem úkonům s tím souvisejícím na adrese trvalého bydliště muže. Ten však v bytě už své věci neměl a bydlela tam jeho přítelkyně se synem. To potvrdila i přivolaná policie.

Obvodní soud pro Prahu 10 muže za násilí proti úřední osobě potrestal 30 měsíci vězení s podmíněným odkladem na čtyři roky. Podle NS ovšem muž tento zločin spáchat nemohl, otázkou správné právní kvalifikace se proto musí znovu zabývat obvodní soud.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nejvyssi-soud-rozhodl-ze-exekutorsky-vykonavatel-neni-uredni-osoba.A140422_105542_domaci_jpl

Soudci NS již neřešili další mužovy námitky, že vykonavatel postupoval nezákonným způsobem. Vynucoval si vstup do bytu, kde byl muž pouze na návštěvě a kde neměl žádné věci. Navíc se vykonavatel údajně neprokázal pověřením k provedení exekuce.

Může vzrůst agresivita, obávají se exekutoři

"Otázka, zda je vykonavatel soudního exekutora úřední osobou, či nikoli, není v rámci judikatury Nejvyššího soudu řešena poprvé. V minulosti se soudy stavěly k této složité právní otázce protichůdně," poznamenala mluvčí exekutorské komory Petra Báčová.

Doplnila, že nové rozhodnutí NS, které je v rozporu s předchozími rozhodnutími Obvodního soudu Praha 10 a Městského soudu v Praze, pouze upřesňuje pozici vykonavatele ve vztahu k novému trestnímu zákoníku, který byl přijat v roce 2009.

"Nejvyšší soud se přiklonil k názoru, že nové vymezení úřední osoby, dříve veřejného činitele, v trestním zákoníku uvedl zákonodárce taxativním vymezením subjektů, které ochrany úřední osoby požívají a které je nezbytné za úřední osoby pokládat. Nejvyšší soud se tedy vyvaroval extenzivního výkladu příslušného ustanovení," podotkla mluvčí.

Exekutorská komora podle ní tuto situaci v zásadě nevíta, neboť se může projevit například vzrůstem agresivity vůči zaměstnancům exekutorských úřadů.

"Soupis movitých věcí, který provádějí zejména vykonavatelé, je jedním z nejnáročnějších způsobů provedení exekuce. Ačkoliv klesá počet exekučních řízení, v nichž je soupis movitých věcí prováděn, je zapotřebí zajistit vykonavatelům řádnou ochranu. Názor Nejvyššího soudu však může mít za následek ztrátu autority vykonavatelů u účastníků řízení," připomněla Báčová.

Poukázala i na to, že statut úřední osoby není privilegiem, které by pro vykonavatele znamenalo pouze ochranu. "Je také zesílenou odpovědností. Úřední osoby totiž mohou být stíhány pro zneužití pravomocí a jejich činy mohou být přísněji posuzovány," upozornila Báčová.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nejvyssi-soud-rozhodl-ze-exekutorsky-vykonavatel-neni-uredni-osoba.A140422_105542_domaci_jpl